Бекітемін:
Әдіскер. [signature]
25.08.2023ж.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Мөлдір бұлақ » мектепке дейінгі ұйымы
Топ: «Ботақан »кіші жас
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09.2023ж.
Педагогтың аты-жөні : Абдилдина .Г.К. Бирманова Б.О.

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Әңгімелесу: "Балалардың балабақшаға үйренісуінің ерекшеліктері", "Балалардың ең сүйікті ойыншығы мен заты туралы", "Баланың қандай тағамға аллергиясы бар?"				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Жуыну бөлмесінде жуыну әдебінің үлгісін көрсету; қолдарын сабындауға көмектесу, су ағымы астына қоюды қадағалау; қолды сүлгімен сүртуді көрсету; тазалықты сақтау қажеттілігі туралы түсіндіру; орамалдың ілетін орының суретін көрсету.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Табиғат бұрышындағы өсімдіктердің жапырақтарына көңіл аудару, шаңын сүрту; жапырақтардың түсі жасыл екеніне, құстардың жасыл өсімдіктерді жақсы көретініне көңіл аудару.		"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел ойындарының бұрышындағы шаңын сүрту әрекетіне көңіл аудару, қолмен шүберекті ұстап, сөрелердің үстімен жүргізуді көрсету, тазалықтың маңызын іс-тәжірибеде көрсету.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ойын бұрыштарындағы торғайға көңіл аудару, қандай қимылдар жасайтынын, дыбыстарды шығаратынын сұрау.

	Әтеш (қораз) ойыншығымен ойнату. Мақсат-міндеттері. Балаларға көркемсөзді тыңдап, педагогтің соңынан балапанның қимылдарына еліктеуді, эмоционалды жауап беруге ынталандыру. Д. Ахметова "Қораз". - Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	**Балапан ойыншығымен ойнату.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көркемсөзді тыңдап, педагогтің соңынан балапанның қимылдарына еліктеуді, эмоционалды жауап беруге ынталандыру; балапанның тауықтың баласы екені туралы ұғымдар қалыптастыру. - Балапаным, балапан, Қайда кеттің ауладан? Суға бірге барайық, Саған бидай шашайық! Бидай шоқып тоқ-тоқ-тоқ, Қанатыңды соқ-соқ-соқ. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**		**Пішін салғыш ойыншықпен ойын. "Тауық"** Мақсат-міндеттері. Баланың ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. - Пішіндер шашылып қалды, Үйшіктеріне қонбады. Қане, барлығын жинайық, Ұяларға сай салайық. - Тауықтың ішіне не жасырылған? - Қандай пішіндерді жинап алған? **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	**"Торғай не істейді?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстың қимылдарына қарап, не істеп жатқанын бір сөзбен жеткізіп (отыр, ұшты, шоқыды) немесе қимылмен көрсетуге ынталандыру; құстардың тіршілігі туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог торғайды отырғаны, дән шоқып тұрғаны, ұшқаны туралы суреттерді дайындап қояды. Балалар сурет көрсетілген және сұрақтар қойылған кезде жауап қайырады. - Торғай бізбен ойнайды, Торғай бізден сұрайды: - Мен не істедім? Жауап беріңдер, Орындарыңнан тұрып көрсетіңдер. **(сенсорика,**

Ертеңгілік жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. "Керілу жаттығулары". – Бастапқы қалып: аяқты бірге немесе иық деңгейіне сай қою. – Бір қолды жоғары көтеріп, екіншісін жанға қарай созады, одан кейін керісінше осы ретпен кезек-кезек қайталайды. Жаттығу баяу, ақырын жасаулағ тиіс. Ырғақ: 1-2 -керілу- тыныс алу; 3-4 бастапқы қалыпқа оралу дем шығару. 2. "Қол мен иыққа арналған жаттығулар". – Бастапқы қалып: аяқты иық деңгейіне сай қою. – Қолды иыққа қою. Қолды иыққа қарай иген күйде айналдыра қозғау. – Түзу тұрған қолды айналдыру. – Бір қолды жоғары көтеріп, екіншісін кейін серпиді де, осы қимылдар бірнеше рет қайталанады. 3. "Аяққа арналған жаттығулар". – Бастапқы қалып: аяқты иық деңгейіне сай қою. – Аяқтың ұшына көтерілу, қайтадан өкшемен төмен түсу. (3 рет қайталау) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. - Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың жағымды көңіл күйлерін қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетіне жағымды эмоциялық ахуалда ауысу үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. Күн суық, Жаңбыр жауады. Жылы жаққа құс ұшады, Қанаттарын кең жаяды, "Қош!" - деп айтады. "Қош!" - деп айтады. **(сөйлеуді дамыту)**

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру.** "Торғай секіреді". Мақсат-міндеттері. Балаларға заттардың үстінен екі аяқпен секіруді үйрету; заттардың үстінен екі аяқпен секіру жаттығуын жасау кезінде қимыл белсенділігін қалыптастыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіру дағдыларына жаттықтыру. Заттар үстінен екі аяқпен секіре білу дағдыларын дамыту; заттардан аттау кезіндегі секіру қабілеттерін жетілдіру; секіру туралы ұғымдарын кеңейту; заттарды құлатпай екі аяқпен аттап секіруге дағдыландыру. Балаларды заттардың үстінен екі аяқпен секіру кезінде бір-біріне кедергі жасамай, епті, ұқыпты болуға тәрбиелеу; достық,	**Музыка.** "Күз сыйлаған топ-топ". Мақсат-міндеттері. Балаларға тұлпар туралы әнді тыңдатып, оның сыр-сипаты туралы түсінік беру; кейіпкерлер арқылы музыкалық шығарманың мағынасын түсіну қабілетін қалыптастыру; музыкалық-ырғақтық қимылдарды әуенге сай үйлесімді жасай білуге жаттықтыру. "Менің балапандарым қайда?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Дыбыстық жоғары есту қабілетін дамыту мен бағдарлама материалын бекіту. **(музыка, сөйлеуді дамыту)**		**Дене шынықтыру.** "Көңілді секірейік!" Мақсат-міндеттері. Педагог балалардың психологиялық көңіл күйлерін көтеру үшін шабыттандыратын сөздерді пайдаланады: "Торғайға ұқсап көңілді секірейік!", "Бәріміз епті баламыз!", "Бәрекелді!", "Жарайсыңдар!" сөздерін пайдалану; түсіндіру, көрсету, баяндау, пысықтау тәсілдерін қолдану. "Көңілді секіреміз" ойыны. Мақсат-міндеттері. Топқа бөлініп ойнауды, таяқшалардан аттап секіруді үйрету. Қимылептілігін дамыту. (дене шынықтыру) **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "М. Мақатаевтың "Сап-сары жапырақтар" өлеңі".	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Сары балапан". Мақсат-міндеттері. Балаларды қарындаш жуандығындай таяқшаны үш саусақпен ұстап, сорғышқа оралған ұшын сары гуашь бояуына малып, балапан кескіні бойымен біркелкі қимылдармен жуан дақтарды қойып, балапан сұлбасы ішін толық бояуды үйрету; балапан бейнесін сақтау үшін өз қимылдарына бақылау жасап, кескін аясынан шығармауға дағдыландыру; бояудың бітуі туралы ұғымдар бере отырып, бояуға қайта малу амалдарын көрсету; сурет аяқталған соң таяқшаны тіреушеге тіреп қоюға жаттықтыру; балапан денесі үлпілдеген мамыққа толы екені

Серуен	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары).** Балаларды құстардың шиқылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуді үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Ненің дыбыстары естіліп тұр? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп,	**Ұшқан құстарды бақылау.** Балалардың көңілдерін жылы жаққа ұшқан құстарға аудару; құстардың үйірімге жиналып ұшатынын байқату, "құстар көп" сөздерін айтқызу; жыл құстары туралы ұғымдарды қалыптастыру. - Балалар, аспанға қарайықшы. Бұл нелер? - Иә, бұл құстар. - Құстар үйірімге жиналып, жылы жаққа ұшып барады. - Аспанда бір ғана құс па? - Құстар көп. Жарайсыңдар! Ескен Елубай "Құстар, қайтып келіңдер!" Құстар, қайтып келіңдер! Қимас әнге салады, Құстар қайтып барады. "Қош болыңдар!" - дегендей, Қанаттарын қағады.		**Ақшыл бұлтты бақылау.** Балаларға көгілдір ақшыл бұлттарды байқауды үйрету; бұлттардың ақ мамықтай түрлі бейнелерге ұқсайтыны туралы баяндап, түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, аспанға қарандаршы. Бұл нелер? - Иә, бұлар ақ бұлттар. - Ақшыл бұлттар. Құстар ұқсап қанат жаясыңдар. Ақшыл бұлттар, Қайда ұшасыңдар? **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған жапырақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу.	**Ұшқан құстарды бақылау.** Балалардың көңілдерін жылы жаққа ұшқан құстарға аудару; құстардың үйірімге жиналып ұшатынын байқату, "құстар көп" сөздерін айтқызу; жыл құстары туралы ұғымдарды қалыптастыру. - Балалар, аспанға қарайықшы. Бұл нелер? - Иә, бұл құстар. - Құстар үйірімге жиналып, жылы жаққа ұшып жатыр. - Аспанда бір ғана құс па? - Құстар көп. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды гүлзарды тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; әсемдікке қызығушылықты

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)**
Түскі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ауаванналары. Алғашқы мәдени-гигиеналық әрекеттерді жасауға қызықтыру. Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев "Мөлдір су" (орыс тілінен аударма). Мөлдір су, мөлдір су! Сен менің бетім жу. Отты көзім ойнасын, екі бетім жайнасын. Күлкі кетпей ернімнен, Тісім тастан таймасын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)**

Балалардың дербес әрекеті **(аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)**	**"Қайырлы таң!" мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың эмоцияларын жетілдіру; ересек пен топтастар жанында жүріп, үй жануарлары мен құстарды ажырату, атау қабілеттерін қалыптастыру. **"Қораз" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларға кораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі санының сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға талпындыру. Педагог балаларға қораздың қимылдарын көрсетеді. - Балалар мен қандай құсты көрсетемін?	**Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Балапанға саты". Мақсат-міндеттері. Балаларды балапанға кірпіштен саты құрастыруды үйрету; кірпішті бір-біріне жалғап қосып, кірпішті бірінің үстіне бірін қойып, саты құрастыра білуге дағдыландыру; педагогтің үлгісіне сай балапанға саты жасауға жаттықтыру; жыл құстары туралы түсінік беру. Балалардың құрылыс материалдарымен жұмыс істеу мүмкіндіктерін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін және байқағыштығын дамыту. "Балапанға саты" іс-тәжірибе жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Кірпіштен саты құрастыруды үйрету, еске сақтау, ойлау, сөйлеуді дамыту.		**"Не, қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың дыбыстарын айтуға ынталандыру; құстарды ажыратуды үйрету; жағымды эмоцияларға бөлену қабілеттерін дамыту. Педагог балаларға тырна мен торғай дыбыстарын тыңдатады, олардың дыбыстарына еліктеу сөздерін айтқызады. Кейін аудиожазбаны тыңдатқанда балалар тырналарды "у-у-у", торғайларды "шиық-шиық" деп дыбыстайды. **Музыкадан ойын-жаттығу.** "Құстар әні". Мақсат-міндеттері. Балаларды құстар тақырыбына қатысты музыканы тыңдап, қызығушылығын білдіруге	**"Бұлттар ұқсап ұшайық" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға бір бағыттан екінші көрсетілген бағытқа қарай жүгіруді үйрету. Балалардың көк аспанда ақ бұлттарды бақылауға машықтандыру; бұлттардың ақ мамықтай болғанына, бейнелерге ұқсағанына көңіл аудару. *Қ. Мырза Әли "Аспанда".* Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты шошқа болып, Бір бұлт шықты қошқар болып. Педагог: - Балалар, мен желмін, сендер бұлттарсыңдар. - "Қатты жел соқты!" деген сөзімді естігенде, сендер мен

Балалармен жеке жұмыс	**Әтеш (қораз) ойыншығымен ойнату.** Д. Ахметова "Қораз". - Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. **(сөйлеуді дамыту)**	**Саусақ жаттығуы. "Балапан".** Сап-сары ойыншық, Дыбыстайды: "Шиық-шиық". Балапан, жүні үлпілдек, Тынымсыз, тентек. **(сөйлеуді дамыту)**		**Балапан ойыншығымен ойнату.** - Балапаным, балапан, Қайда кеттің ауладан? Суға бірге барайық, Саған бидай шашайық! Бидай шоқып тоқ-тоқ-тоқ, Қанатыңды соқ-соқ-соқ. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Құстарға жем".** Ермексаздан көлемі бірдей ұсақ кесектерді үзу, жемді илеу амалын игерту. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қолдың ірі және ұсақ моторикасын дамыту)**				
Серуен	Апта тақырыбы бойынша ойындар, ауа райын бақылаулар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, сенсорика)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(дербес қимыл әрекеті)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын еске сақтау, тағамды ішу рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды. Ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Балалардың дербес әрекеті **(аз қимылды, үстел үсті** **ойындары,** **бейнелеу іс-әрекеті,** **кітаптарды қарау** **және** **басқалар)**	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Қиылған суреттерді бір тұтасқа жинау ойындары (2-4 бөлік). Ұяшықтарға пішіндерді салу ойындары. Бауы байланатын ойыншықтармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Ән салу жаттығулары: балабақша туралы ән салуға шақыру. **"Балапандарды құс қорасына жинайық" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың өз ойыншығын "балапан" деп атап, (басқа баланың жанында отырғанда немесе онымен бірге) ойыншықты үстел үстімен жүргізіп,"құс қорасына" кіргізуге ынталандыру; алғашқы әлеуметтік қатынасу қабілеттерін қалыптастыру. Педагог балаға балапан ойыншығын беріп, құрылыс материалдарынан немесе лего материалдарынан жасалған "құс қорасына" кіргізуді ұсынады. Балалар балапан ойыншығын атап жатады. Балапан ойыннан шаршады, Балапанның қарны ашты. Не айтамыз балапанға? - Анаң күтіп қапты. Бас аяқты! **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қолдың ұсақ моторикасын дамыту)**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу: "Баланың қасықты қай қолмен ұстайтынын ескеру", "Есте сақтау қабілетін дамыту жаттығулары", "Күз құбылыстарын атап айтқызу және байқатудың маңызы".